

Čís. 7195.

Ručení dráhy (zákon ze dne 5. března 1869, čís. 27 ř. zák.).

Úchytky od řádného nebo předepsaného způsobu vystupování z vlaku a opouštění stanice mohou býti příhodou v dopravě, ale jen tehdy, když se jimi vyvolává nebo zvětšuje nebezpečí pramenící ve zvláštní, osobité povaze železnice jako dopravního prostředku, provozovaného motorickou silou, hromadně a s velkou rychlostí. Příhody při vystupování a opouštění stanice, jež se stejně dobře mohou přihoditi jinde a při jiné příležitosti, nejsou příhodami v dopravě. K prokázání příhody v dopravě nestačí, že cestující sklouzl na nějakém kluzkém předmětu ležícím na cestě od vozu, z něhož vystoupil, a východem stanice.

Výklad vnitřních instrukcí železniční služby nenáleží soudu, nýbrž znalci.

(Rozh. ze dne 30. června 1927, Rv I 1651/26.)

Žalobkyně, vystoupivši z vlaku, uklouzla na předmětu ležícím mezi kolejemi, upadla a poranila se. Žalobní nárok proti dráze o náhradu škody uznal procesní soud prvního stádia důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Po právní stránce uvádí žalovaná strana, že se nejednalo o příhodu v dopravě a že proto nelze hleděti k ustanovení § 1 zák. o ruč. žel. Tato námitka jest bezpodstatná. Dle bezvadných zjištění prvního soudu uklouzla a upadla žalobkyně proto, že šlápla na kluzký předmět, mezi kolejemi ležící (kus řípy neb řepného řízku). Ku řádné službě dopravní ve stanici náleží péče o bezpečný příchod vystupujících cestujících k východu z nádraží (zastávky). V tom, že dopravní orgány dopustily, by obecnstvo vystupovalo z vlaku přes koleje a přes prostor, ohledně kterého o tuto péči nebylo postaráno, jest nesprávnost v dopravě, příhoda odchylná se od normálního provozu také dráhy lokální, tudíž příhoda v dopravě a, ježto tato příhoda jest v příčinném spojení se škodou žalobkyně, má žalovaná strana škodu nahraditi. Žalovaná strana nedokázala, že žalobkyně tuto příhodu v dopravě, použití přechodu, obecnstvo ohrožujícího, sama zavinila nebo, že zavinila, že předmět dopravě vadící byl mezi kolejemi. Jen ale za tohoto předpokladu mohl by býti proveden důkaz exkulpační dle § 2 zák. o ruč. žel.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Podle srovnalého skutkového zjištění nižších soudů utrpěla žalobkyně úraz tím způsobem, že jdouc po vystoupení ze zastavivšího se vlaku k východu zastávky, stoupla při překročování vedlejší koleje na nějaký kluzký předmět, ležící mezi kolejnicemi, upadla a narazila při pádu prudce kolenem o kolejnice, takže si rozbila kolenní číšku. Se zřetelem na určitost a nezměnitelnost tohoto zjištění nelze se již zabý-

vati možností, že k úrazu snad došlo jiným způsobem, že žalobkyně mohla upadnouti přes kolejnici a naraziti na nějaký kámen, ležící mezi kolejnicemi. Nebylo zjištěno, co bylo kluzkým předmětem, po kterém žalobkyně sklouzla, a nemůže to již býti zjištěno, neboť žalobkyně, na jejíž výpovědi se zjištění zakládá, toho neví a jiných důkazů není. Žalobkyně udala, že to bylo něco kluzkého jako kus řepy neb řepný řízek, ježto měla pocit, jako kdyby stoupla na švestku. Jde o to, zda vystupování z vlaku a opouštění zastávky v místech, kde ležel předmět způsobivší žalobkynino uklouznutí, bylo příhodou v dopravě podle § 1 zákona z 5. března 1869, čís. 27 ř. zák., o níž zákon předpokládá, že byla zaviněna železnicí a za jejíž následky dráha ručí, leč by dokázala, že byla způsobena neodvratitelnou náhodou, neodvratitelným jednáním třetí osoby neb vlastním zaviněním poškozeného. Jako každá činnost, jest spojeno i provozování železnice se zvláštními, jenom jemu vlastními nebezpečími. Vznikají z používání motorické síly, rychlosti dopravy a její hromadnosti. Nebezpečí jsou dvojího druhu. Jedněch nelze se vůbec uvarovati, každý, kdo dráhy používá, musí si jich předem býti vědom a bere je tím, že přes to jede dráhou, na sebe. K těmto nebezpečím náleží i nutné přecházení kolejí při vystupování z vlaku a taková úprava kolejí, by nebyla překážkou jízdy, dále neodstranitelné vlivy počasí, zvláště mokra, na stav nástupiště. Jiným nebezpečím lze buď úplně neb aspoň do jisté míry předejiti bedlivostí železničních orgánů, přiměřenými, zkušenosti a technickému pokroku vyhovujícími opatřeními a předpisy a přesným zachováváním předpisů. Zákon ukládá železnicí, by dopravu osob provozovala tak, aby odstranitelná nebezpečí dopravy byla odstraněna, a stanoví domněnku, že každá úchylna od řádného chodu dopravy, již nazývá příhodou v dopravě, byla způsobena zaviněním železnice. Poněvadž také vystupování cestujícího obecnstva z vlaku a jeho odchod ze stanice, jakož i všechna opatření k tomu potřebná náležejí ku provozování železnice, mohou ovšem i úchylny od řádného nebo předepsaného způsobu vystupování z vlaku a opouštění stanice býti příhodou v dopravě, ale jenom tehdy, když se jimi vyvolává neb zvětšuje nebezpečí pramenící ve zvláštní, osobité povaze železnice jako dopravního prostředku provozovaného motorickou silou, hromadně a s velkou rychlostí. Příhody při vystupování a opouštění stanice, jež se stejně dobře mohou přihoditi jinde a při jiné příležitosti, nejsou příhodami v dopravě. Všeobecné zjištění, že žalobkyně sklouzla na nějakém kluzkém předmětu, ležícím na cestě mezi vozem a východem zastávky, nedostačuje, by příhoda v dopravě mohla býti pokládána za dokázanou. Dokud se neví, co bylo předmětem, na němž žalobkyně uklouzla, nemůže býti posouzeno, jak a kdy se dostal mezi kolejnice, a zda a jakými opatřeními železnice mohlo nebezpečí uklouznutí býti zamezeno. Pohození předmětů umožňujících uklouznutí, není zvláštností železničního provozu, nýbrž častým zjevem na všech místech obecně přístupných, jmenovitě cestách a chodnících. Jest ponecháno vlastní opatrnosti chodce, by se uklouznutí uvaroval. Poněvadž nebylo prokázáno a nelze již zjistiti, že žalobkyně uklouzla na kusu řepy nebo řepném řízku, nemůže se pokládati za prokázáno, že příhoda byla

vyvolána tehdejší hromadnou dopravou řepy. Poněvadž takový kluzký předmět může býti na zemi pohozen teprve vystupujícím obecnstvem, nelze pouhou skutečností, že žalobkyně uklouzla, pokládati prokázaným zanedbání přirozené povinnosti starati se o čistotu a řádný stav nástupiště, a v přípuštění, by vystupující obecnstvo přecházelo oním místem, spatřovati příhodu v dopravě. Neprávem poukazuje první soud na čl. 124 instrukce XIX. bod 5, podle něhož mají koleje, jež cestující překročují, býti beze všech překážek, a soudí, že každý předmět, na němž by cestující mohl uklouznouti, jest takovou překážkou. Výklad vnitřních instrukcí technické povahy nenáleží soudu, nýbrž znalci, ten pak udal, že se překážkami v oné instrukci rozumí stavební materiál všeho druhu. Bylo by ovšem příhodou v dopravě, kdyby nástupiště nebylo bývalo osvětleno podle předpisu, jak se tvrdilo v žalobě, bylo však zjištěno, že umělého světla nebylo třeba, poněvadž bylo ještě dosti světla denního. Nebylo prokázáno a nelze prokázati, že tu byla příhoda v dopravě, ze které vznikl úraz žalobkyně. Proto jest dovolací důvod nesprávného právního posouzení opodstatněn, dovolání musilo býti vyhověno, a žaloba zamítnuta.

Čís. 7196.

Uznan-li postoupený dlužník proti bezelstnému postupníku pohledávku z kupní ceny za pravou, nemůže uplatňovati proti ní nároky ze správy, které by mu příslušely proti postupiteli ohledně koupené věci.

(Rozh. ze dne 30. června 1927, Rv I 1698/26.)

Žalobci byla postoupena pohledávka postupníka za žalovaným na zaplacení kupní ceny za prodaný automobil. Žalovaný uznal pohledávku za pravou. Proti žalobě o zaplacení pohledávky namítl žalovaný najmě nárok ze správy ohledně prodeje automobilu. **Procesní soud první stolice** uznal podle žaloby, **odvolací soud** napadený rozsudek potvrdil. **Důvody:** Odvolání vytýká rozsudku, že nebylo dbáno toho, že žalobce věděl, že postoupená pohledávka jest součástí kupní ceny za prodaný automobil a že prý proto jakožto obchodník musel si býti vědom povinnosti postupníka (jeho nástupce) ku správě; dále dovozuje, že obsah dopisu ze dne 27. června 1925 nelze vzhledem na to, že žalovaná strana jest drobným živnostníkem, vykládati podle doslovu a přiznati mu význam naprostého uznání dluhu. Odvolací soud pokládá výtky nesprávného právního posouzení za neoprávněné již vzhledem k tomu, že žalovaná strana, obchodní firma, dopisem ze dne 27. června 1925 zažalovanou částku za svůj dluh a žalobce za svého věřitele uznala, čímž v případě tomto nastal právní poměr po rozumu § 1396 obč. zák. I kdyby byl žalované straně nějaký nárok ze správy příslušel, nemohla by jej proti žalobci uplatňovati, neboť v onom dopisu nutno spatřovati zároveň též zřeknutí se žalované strany jakékoli ná-